

Savjeti za izbor zanimanja su podijeljeni u deset stanica. Ovdje ćete naći poticaje i upute koje će Vam pomoći pri izboru Vašeg zanimanja.

U Informacijskim centrima za profesije Gospodarstvenih komora Austrije i kod mnogobrojnih drugih profesionalnih savjetnika za izbor zanimanja ćete dobiti dalju podršku pri donošenju Vaše odluke. Mnoge ćete informacije o poslovnom svijetu naći i preko interneta.

VAŽNO: Uzmite dovoljno vremena za izbor Vašeg zanimanja ili obrazovnog puta!

1 Kako ću izabrati zanimanje koje mi odgovara?

Pri izboru nekog **zanimanja ili oblasti zanimanja** ili nekog **obrazovnog puta** osobito je važno da točno poznajete Vaše želje, interese i sposobnosti. Za to biste trebali prikupiti što više informacija o poslovnom svijetu. Odluku biste trebali donijeti tek nakon savjetovanja ili testiranja.

Zanimanje ili oblast zanimanja

Postat ću mehaničar! Postat ću frizerka! Ili bih ipak radije trebao/-la postati Web-dizajner, medicinski tehničar ili biotehnolog? U **BIC**-u ćete naći više od 1500 zanimanja, od toga oko 270 zanatskih zanimanja!

Međutim postoji i veliki broj poslovnih oblasti kod kojih više nije sasvim jasno koje zanimanje u stvari stoji iza njih. Što točno radi jedan menadžer? Što radi tehničar za optimiranje i podešavanje alatnih strojeva? Što radi kemijski laborant? Ja se volim baviti internetom. Koja zanimanja postoje u toj oblasti?

Osobito u sektoru uslužnih djelatnosti i na tehničkom području stalno nastaju nove djelatnosti i polja radnih zadataka, a tradicionalni nazivi zanimanja nestaju.

Zato se nemojte previše opredjeljivati za jedno jedino zanimanje. Razmislite u kojim oblastima želite raditi, koje djelatnosti Vas zanimaju. Time sebi ostavljate više otvorenih mogućnosti.

I uvijek mislite na ovo: u današnje vrijeme izbor zanimanja više nije ništa konačno! Iznova se orijentirati, prilagoditi dosadašnji poslovni put novim izazovima, to u našem vremenu brzog življenja postaje sve značajnije. Pri prvom izboru zanimanja dakle nije riječ o „velikoj životnoj odluci“, nego prije svega o tome da za sebe izaberete dobar start.

Obrazovni put

Vaš poslovni obrazovni put počinje odlukom koju donosite nakon **obvezne škole**:

- Možete ući **neposredno u poslovni život** – dakle ići raditi,
- pohađati **višu školu za opće obrazovanje** – ići u školu do mature i nakon toga odlučiti hoćete li raditi ili studirati.
- ili izabrati put **stručnog prvog obrazovanja**.

Za Vaše **stručno prvo obrazovanje** opet postoje različite mogućnosti:

- ili preko **izobrazbe za zanatska zanimanja** – tu se učenje u zanatskoj školi povezuje s radom u poduzeću (=dualno stručno obrazovanje),
- ili u nekoj **stručnoj školi** (srednje i više stručne škole) – nastavljate ići u školu i završavanjem škole stičete Vašu prvu stručnu kvalifikaciju (u višim stručnim školama i maturu) i onda idete raditi ili studirati.

Nakon toga su moguće dalje izobrazbe na **sveučilištima, visokim stručnim školama, akademijama i koledžima**. Preduvjet za to je u svakom slučaju matura, položen ispit profesionalne zrelosti ili ispit za sticanje prava na studiranje.

I: Čak i ako se nalazite u sredini radnog vijeka, tekuće usavršavanje uvijek ima smisla i uvijek je potrebno (npr. na seminarima, kursevima ili tečajevima).

2 Interesi, želje, snovi: Razmišljam o svojim interesima i sklonostima.

Šta su moji interesi, sklonosti, želje i snovi?

- Što volim posebno raditi u svoje slobodno vrijeme?
- Imam li neki određeni hobi, koji bih jednom u svom kasnijem zanimanju htio/htjela iskoristiti?
- Koji su moji omiljeni predmeti u školi?

Jedna od mogućnosti pristupa ovim pitanjima je prikupiti ideje:

- Zapišite sve misli i ideje koje Vam u svezi s tim padnu na pamet.
- Sredite svoje misli i ideje po tome koliko su Vam bitne.

O sprovodivosti svojih ideja razmišljajte kasnije.

U svakom slučaju zapišite svoja razmišljanja. To će Vam pomoći zadržati u vidu Vaše ideje kako bi ih sredili. Vaše misli pri kasnijem čitanju uvijek iznova dopunjavajte ili pak brišite.

Ova tri pitanja će Vam pomoći da stvorite jasnu sliku o svojim interesima i željama. Kako biste došli do svojih vlastitih ideja, ponekad je potreban mali poticaj. Pod „**Warm up**“ ćete zato naći spisak mogućih interesa, želja, itd.:

Što me najviše zanima?

Warm up:

- biti kreativan, stvarati umjetnička djela, slikati, muzicirati, pjevati
- imati puno posla s ljudima, stalno upoznavati nove ljude
- puno se kretati na otvorenom, biti u prirodi
- sam nešto izumiti, otkriti
- puno i rado putovati
- razmišljati o izgledu predmeta i proizvoda, oblikovati ih ili mijenjati
- sam nešto proizvoditi, sklapati, praviti
- razvijati nove proizvode i predmete i poboljšavati ih
- izmišljati (smišljati), pisati priče

- kuhati
- brinuti se za red u domaćinstvu/pogonu
- preuzimati odgovornost, planirati i organizirati s drugima i za druge
- baviti se brojevima, izračunati cijene i troškove, izvoditi različite proračune
- popravljati pokvarene predmete, pokretati uređaje i strojeve
- igrati se i raditi s računalom
- sklapati računala
- ispitivati informacije, uređivati i formatirati dokumente
- smišljati i uređivati stranice na internetu i web-dizajn
- objašnjavati funkciju i prednosti proizvoda, prodavati stvari, informirati i savjetovati o proizvodima
- baviti se rado s djecom/igrati se rado s djecom
- brinuti se o gostima, činiti njihov boravak što je moguće ugodnijim
- pomagati bolesnim i bespomoćnim ljudima, pružiti im podršku pri ozdravljenju
- pomagati ljudima u teškim situacijama, pratiti ih, savjetovati i podržavati ih
- prenositi svoje znanje i spretnosti, druge učiti nečemu
- ispitivati stvari i procese, istraživati svijet
- prezentirati, predstavljati, objavljujivati vlastite spoznaje
- ...

Što želim za svoju radnu budućnost?

Warm up:

- zanimljiv posao
- dobru izobrazbu
- što sigurnije radno mjesto
- radno mjesto u blizini mog mjesta boravka ili radije neko daleko (udaljenije) radno mjesto
- ljubazne kolege, ugodne radne uvjete, dobru radnu klimu
- pretpostavljene koji priznaju moj učinak i znaju ga cijeniti
- da mogu dobro živjeti od zarade
- mogućnosti napredovanja, karijeru i zarađivanje puno novca
- ugled u društvu
- puno slobodnog vremena
- puno promjena, svaki dan neki novi izazov
- samostalan rad
- jednostavan rad
- regulirana radna vremena, fleksibilna radna vremena, sezonski rad
- raditi u timu, raditi sam(-a), raditi samostalno
- imati puno kontakta s drugim ljudima
- imati mogućnosti izobrazbe i usavršavanja
- imati mogućnosti odlaska u inozemstvo
- ...

Što mi je bitno u mom životu?

Warm up:

- samodokazivanje
- zdravlje
- zadovoljstvo
- dovoljno vremena za obitelj, djecu i prijatelje
- puno slobodnog vremena i slobodni vikendi
- sigurna budućnost u zdravoj i mirnoj okolini
- zarađivati puno novca i mogućnost da sebi nešto priuštim – auto, kuću, godišnji odmor, ...
- ...

Kao podršku smo Vam ovdje pripremili jedan **radni list**.

I još nešto: Često uopće nije tako jednostavno znati i odlučiti, što čovjek točno hoće. Mnogim ljudima lakše pada odluka što neće. Možda će Vam pomoći i o tome razmisliti i napraviti bilješke.

③ Što zapravo želim? Postaju mi jasna moja očekivanja glede zanimanja:

Što me motivira? Koji poslovi, koji materijali, koji kontakti, koja radna mjesta me zanimaju?

Opet nekoliko pitanja koja će Vam pomoći pri Vašim razmišljanjima. Uz svako pitanje ćete opet naći puno primjera kao poticaj za Vaše vlastite ideje.

Koje bih poslove rado obavljao(-la)?

Warm up:

- projektiranje, uređivanje, pronalaženje, kreiranje, razvijanje, smišljanje, eksperimentiranje, crtanje, dekoriranje, skiciranje, uljepšavanje, opisivanje, pisanje pjesama, publiciranje ...
- organiziranje, planiranje, kalkuliranje, pripremanje, koordiniranje, upravljanje, vođenje, (pro-)računi, kontroliranje, nadgledanje, ...
- proizvodnja prema zadatom nacrtu (zanatski) ili prema vlastitim idejama (umjetnički), mjerenje, kovanje, krečenje, tesanje, bravarski poslovi, modeliranje, oblikovanje, ...
- sklapanje, popravljavanje, održavanje, sastavljanje, montiranje, fino namještavanje, ispitivanje, poboljšavanje, rastavljanje, rasklapanje, ...
- savjetovanje, prodavanje, objašnjavanje, hvaljenje, pregovaranje, preporučivanje, naručivanje, isporučivanje, ...
- zbrinjavanje, ugošćavanje, usluživanje, kuhanje, pečenje, pripremanje, serviranje, ...
- igranje, podučavanje, odgajanje, obrazovanje, obučavanje, nadgledanje, zabavljanje, vođenje, ...
- liječenje, negovanje, pomaganje, potpora, praćenje, održavanje, ...
- sijanje, zalijevanje, gnojenje, okopavanje, žetva
- uzgoj, tovljenje, briga, treniranje ...
- istraživanje, ispitivanje, eksperimentiranje, analiziranje, prezentiranje, ...

Čime bih volio/-la raditi?

Warm up:

- s ljudima
- sa životinjama
- s biljkama
- s predmetima svakodnevnog života, kao npr. živežne namirnice, proizvodi, uređaji, ...
- s materijalima, kao npr. drvo, staklo, papir, kamen, metal, plastika, ...
- sa strojevima, vozilima, motorima, ...
- s računalima, elektronskom obradom podataka, elektroničkim uređajima, ...
- ...

Gdje, kako i kada bih najradije radio (-la)?

Warm up:

Mnogi ljudi svoje poslove obavljaju u uredima, prodavnicama, tvornicama, radionicama, školama ili u bolnicama. Mnogi rade za radnim stolovima ili stojeći, neki puno putuju, neki rade u glasnim okolinama, a neki stalno na otvorenom. Jedni rade po danu, drugi i noću i vikendom ili samo u određenim godišnjim dobama (sezonski rad).

VAŽNO: Razmislite uvijek i o tome zašto Vam se baš ti poslovi, materijali, radne okoline itd. osobito dobro sviđaju.

Na ovom radnom listu možete prikupljati Vaše ideje.

Mislite pri tome i na ljude u Vašoj vlastitoj okolini koji obavljaju neki posao: Koje poslove obavljaju? Čime, gdje, kako i kada rade?

4 Sposobnosti: Otkrivam svoje vrline i talente.

Gdje leže moje osobne vrline i sposobnosti? Što znam dobro? Što sam dosad već uspješno radio(-la)?

Svaki čovjek ima osobite sposobnosti koje čine njegove osobne vrline. Međutim, često nije baš jednostavno utvrditi svoje osobne vrline.

Zato smo ponovo formulirali nekoliko pitanja, koja će Vam pomoći pri Vašim razmišljanjima.

Ovo je radni list, koji će Vam pomoći pri prikupljanju Vaših ideja.

Vašu vlastitu procjenu Vaših sposobnosti i talenata biste trebali usporediti i sa procjenom drugih. Zato pitajte svoje roditelje, prijatelje ili nastavnike. Pri jednoj takvoj usporedbi može Vam pomoći **Ček-lista interesa/podobnosti**.

Pod „Warm up“ ćete naći ponovo spisak mnogih sposobnosti i talenata.

Kada je riječ o tome da se savlada neki zadatak, to mi polazi za rukom zahvaljujući:

Warm up:

- kreativnosti
- stvaralačkom talentu
- pronalazaštvu
- dobroj predstavi za prostor
- crtačkom talentu
- umjetničkom talentu
- smislu za modu
- smislu za stil
- višestranosti
- točnosti
- savjesnosti
- dobrom pamćenju
- kritičkom razmišljanju
- sposobnosti koncentracije
- sposobnosti koordinacije
- sposobnosti kombinacije
- logičko-analitičkom razmišljanju
- matematičkom razumjevanju
- trgovačkom razumjevanju
- smislu za troškove
- prirodnoznanstvenom razumjevanju
- tehničkom razumjevanju
- dobroj moći zapažanja
- zanatskoj spretnosti
- brzini
- mjeri od oka
- spretnosti ruku
- mirnoj ruci
- retoričkim sposobnostima
- talentu za strane jezike
- čulu mirisa
- čulu ukusa
- dobrom sluhu
- muzikalnosti
- voljom za putovanja
- sportskom talentu
- osjećaju za okoliš
- dobroj reakciji
- sposobnosti usvajanja znanja
- sposobnosti pamćenja
- čulu dodira
- ljubavi prema životinjama
- ljubavi prema djeci
- ...

Kada je riječ o tome da se s drugima izađe na kraj i/ili radi, to mi polazi za rukom zahvaljujući:

Warm up:

- otvorenosti
- suosjećajnosti
- spremnosti za pomoć
- razumjevanju
- sposobnosti stupanja u kontakt
- osjećaju odgovornosti
- diskreciji
- pouzdanosti
- sposobnosti uklapanja u tim/timskom duhu
- komunikativnosti
- prodornosti
- osjećaju za pravdu
- rječitosti
- istrajnosti
- izdržljivosti
- tolerantnosti
- sposobnosti suradnje
- uvažavanju
- sigurnom nastupu
- spretnosti u pregovaranju
- višestranosti
- druželjubivosti
- prilagodljivosti
- sposobnosti rukovođenja
- osjećaju/smislu za takt
- ljubaznosti
- pažnji
- pristojnosti
- sposobnosti oduševljavanja
- ...

Kada je riječ o tome da sam opišem svoje osobine i sposobnosti, onda su to:

Warm up:

- angažman
- mašta
- spontanost
- fleksibilnost
- spremnost za upuštanje u rizik
- istrajnost
- izdržljivost
- pažljivost
- strpljenje
- opteretivost
- talent za organizaciju
- sposobnost planiranja
- obzirnost
- točnost
- samostalnost
- pouzdanost
- temeljitost
- radost na radu
- spretnost
- samoinicijativa
- talent za improvizaciju
- sposobnost rješavanja problema
- usredsređenost na cilj
- ambicioznost
- marljivost
- hrabrost
- optimizam
- spremnost na učenje
- angažiranost
- dobar talent za shvaćanje
- sposobnost pamćenja
- savitljivost
- osjećaj za opasnost
- fizička snaga
- robusnost
- smirenost
- savjesnost
- samosigurnost
- sposobnost oduševljavanja
- čvrst karakter
- humor
- svjesno shvaćanje problema
- spremnost na učenje
- volja za čitanjem
- samopouzdanje
- discipliniranost
- ...

Ako u nekim stvarima niste sigurni, onda u **Informacijskim centrima za profesije Gospodarstvenih komora Austrije** uz pomoć testova i postupaka ispitivanja podobnosti možete točnije dati analizirati Vaše osobne sposobnosti i spretnosti.

5 Što da radim sa svim ovim razmišljanjima?

Sada se poznajete već mnogo bolje! Time ste napravili jedan veliki korak ka izboru Vašeg zanimanja. Ono što Vam još nedostaje je potrebno znanje o mogućnostima u poslovnom svijetu.

Ali prije toga još jedna kratka međustanica!

Uzmite još jednom sve napravljene bilješke i pređite ih još jednom – najbolje skupa s Vašim roditeljima ili prijateljima.

Pažljivo pročitajte svoje bilješke, pokušajte srediti i sabrati svoje misli. Dopunite ideje koje Vam tek sada padaju na pamet i precrtajte točke koje Vam se sada više ne čine bitnim.

Pokušajte srediti Vaše radne listove i ukratko ih obuhvatiti. Oni Vam primjerice na savjetovanju u **Informacijskom centru za profesije Gospodarstvene komore** mogu biti velika pomoć.

6 Ispitivanje zanimanja: Upoznajem poslovni svijet!

Kako biste mogli donijeti odluku o svom budućem zanimanju i Vašoj daljoj izobrazbi, dobro je prikupiti što je više moguće informacija o poslovnom svijetu.

Kakvih zanimanja ima i što se krije iza naziva zanimanja? Mnoga imena zanimanja ne kažu puno o tome što se u pojedinim zanimanjima zaista radi.

Kako biste zbilja bili dobro upoznati s Vašim budućim poslom iz snova, savjetuje se da se pozabavite sljedećim pitanjima:

- Koji se poslovi obavljaju u mom željenom zanimanju?
- S kojim materijalima se radi, koliko su intenzivni kontakti s drugim ljudima (kolegama, mušterijama)?
- Kako izgleda radno mjesto, koji se zahtjevi postavljaju na radnom mjestu, koliko je naporan posao?
- Koliko mora čovjek biti mobilan, gdje ima radnih mjesta, koliko se zarađuje?
- Koje alternative tom zanimanju postoje? Kakvih puteva izobrazbe ima za pojedina zanimanja?
- Koje mogućnosti specijalizacije i razvoja proizilaze iz toga?
- ...

Mnoštvo pitanja! Ovdje ćete naći savjete kako doći do svih ovih informacija o zanimanjima i izobrazbama:

Savjeti:

- Prikupite opise o zanimanjima (u internetu, iz novina i časopisa, u Informacijskim centrima za profesije, u školi, ...)
- Informirajte se o rasporedima sati i težištima izobrazbe škola.
- Pogledajte informacijske filmove o različitim profesijama.
- Idite u poduzeća i pogledajte zanimanja (poslove) na licu mjesta (mogućnosti za to su npr. dani otvorenih vrata, probni dani, pogonske prakse, dani za djevojke, pratite roditelje, prijatelje i poznanike na posao).
- Aktivno promatrajte zaposlene: u dnevnom životu, na ulici, u trgovinama itd.
- Čitajte oglase u novinama i u internetu, oni često sadrže opise zanimanja.
- Zamolite roditelje, rodbinu, prijatelje, poznanike, ..., da Vam pričaju o svojim zanimanjima i za njih vezanim poslovima.
- pitajte, pitajte, pitajte

U BIC-u ćete naći preko 1.500 zanimanja s opširnim opisima i informacijama o izobrazbi i usavršavanju za ta zanimanja.

Profil interesa u BIC-u je najbolja mogućnost da dobijete izbor grupa zanimanja za koja se osobito zanimete. Svih 1.500 zanimanja se u svako vrijeme mogu istražiti preko abecedne liste, preko grupa zanimanja, radnih polja i puteva obrazovanja. Istražiti znači pročitati opise zanimanja, surfati u računalskoj mreži u svezi sa zahtjevima zanimanja. Baciti pogled u puteve izobrazbe, izvaditi spisak alternativa i pročitati što piše na temu usavršavanja.

Informacije i adrese o različitim mogućnostima izobrazbe ćete naći i neposredno preko točaka menija **Putevi obrazovanja i Izobrazba i usavršavanje**.

- U **Informacijskim centrima za profesije Gospodarstvenih komora Austrije** Vas kvalificirani stručni savjetnici osobno savjetuju. Tamo ćete naći informativne brošure i filmove o različitim zanimanjima, možete sprovoditi postupke podobnosti, savjetovati se o mogućnostima izobrazbe, imate mogućnost za samostalnim traženjem informacija, dobijate upute o ispitivanjima zanimanja, „Danima otvorenih vrata“ tvrtki i škola, ...
- Dalje informacije se mogu dobiti: na **www.wko.at**, kod **AMS**-a (Servis tržišta rada), na homepage-u **Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit** (Savezno ministarstvo za gospodarstvo i rad), na sajmovima za informiranje o zanimanjima: npr. BeSt.
- Dalje izvore informacija ćete naći pod: **Adressen & Links**
- U školama savjetnici za obrazovanje i zanimanje savjetuju i informiraju u razgovorima i u nastavi za poslovnu orijentaciju o zanimanjima i mogućnostima izobrazbe.

7 Koja poslovna oblast me najviše zanima? – Postavljam si poslovni cilj!

Ne odgovara Vam zaista svako zanimanje koje Vam izgleda atraktivno. Sada je vrijeme da Vaše želje i interese, Vaše osobine i sposobnosti spojite s prikupljenim informacijama o poslovnom svijetu.

Usporedba Vaših interesa, sposobnosti i osobina sa zahtjevima zanimanja Vam pomaže steći konkretniju sliku o željenom poslu (ili željenoj poslovnoj oblasti).

Pri tome još jednom razmislite: Koje su rezultate donijela Vaša vlastita razmišljanja? Koje su predloge napravili savjetnici za izbor zanimanja i obrazovanja? Što na to kažu roditelji i prijatelji? Što su pokazali Profil interesa i eventualni postupci utvrđivanja podobnosti?

Uz to dolazi još i niz utjecajnih faktora na koje trebate također obratiti pažnju:

- Kakvi su izgledi za budućnost u tom zanimanju/u toj oblasti zanimanja?
- Koje mogućnosti izobrazbe postoje, i jesu li Vam dostupne (eventualni uvjeti za prijem)?
- Koje regionalne činjenice trebate uzeti u obzir: Je li Vam radno mjesto ili mjesto izobrazbe pristupačno?
- Je li Vam bitno što drugi misle o tom zanimanju, osobito Vaši roditelji?

Najbolje je da za zanimanja, za koja ste zainteresirani, napravite pregled najvažnijih kriterija za donošenje odluke. Naš **Upitnik za ispitivanje zanimanja** će Vam pri tome pomoći.

Pomoću **Ček-liste za odlučivanje** možete još jednom provjeriti jeste li dovoljno pripremljeni za svoj izbor zanimanja.

8 Koje alternative postoje?

Koje zanimanje odnosno grupa zanimanja me još interesira? Je li ta alternativa realna? Možda je neko drugo zanimanje iz izabrane grupe pravo zanimanje? Postoje li srodna zanimanja?

Načelno se preporučuje da razmislite o alternativama Vašem željenom zanimanju ili Vašoj željenoj izobrazbi. Željeno zanimanje se ne može uvijek ostvariti odnosno izučiti, jer primjerice nema slobodnih naučničkih mjesta, jer su mjesta stručne izobrazbe Vama teško dostupna, ne ispunjavate potrebne uvijete i sl.

Mnoga se zanimanja drukčije zovu, ali imaju sasvim slične sadržaje. Mnoga su zanimanja blisko srodna. Ona mogu biti Vaše prve alternative.

I u **BIC**-u ćete kod opisa zanimanja uvijek naći i alternativna (slična ili srodna) zanimanja.

9 Posljedice i odluka:

Moram točno odvagati prednosti i nedostatke, razmisliti o posljedicama i donijeti odluku.

I Vaše zanimanje iz snova (Vaša zanimanja iz snova) se ne sastoji (sastojе) samo od prednosti i poslova koje rado obavljate i koja Vam 100 posto odgovaraju. U svakom se zanimanju moraju obavljati i poslovi koji čine manje zadovoljstvo.

Odgovarajuća škola ili mjesto izobrazbe za Vaše željeno zanimanje nije uvijek u neposrednoj blizini. Koliko ste spremni ići od kuće do dobrog mjesta izobrazbe? Koje vrijeme prijevoza prihvaćate?

Razmislite i o nedostacima Vašeg željenog zanimanja i jeste li spremni pomiriti se s tim nedostacima.

Kako biste stekli jasnu sliku o ovim točkama možete još jednom uzeti u pomoć **Upitnik za ispitivanje zanimanja**.

Nakon svih ovih razmišljanja možete napraviti dobar, promišljen izbor zanimanja.

! Kao što vidite, izbor zanimanja je dug proces, u kojem možete saznati puno toga o sebi samom i o poslovnom svijetu. Savjetujemo Vam što prije početi s prikupljanjem ideja i informacija i uzimati puno vremena za ovaj proces donošenja odluke. Iskoristite i postojeće ponude za savjetovanje.

10 Kako mogu ostvariti svoj cilj?

Sada znate u kojem zanimanju ili oblasti zanimanja želite raditi – Kako dalje? Kako ćete doći do Vašeg zaposlenja, do mjesta izobrazbe ili mjesta u školi?

Kako biste zaista dobili mjesto izobrazbe ili mjesto u školi, trebate uvijek razmotriti više mogućnosti i zadržati u vidu alternative.

Sljedeći korak se sastoji u tome da nabavite konkretne informacije o prijemnim kriterijima (npr. starosne granice, svjedodžbe, ...), eventualnim prijemnim ispitima, testovima podobnosti, prijemnim razgovorima i rokovima prijave u školama i mjestima stručne izobrazbe koje dolaze u obzir.

Mnoge informacije o tome ćete naći u **BIC-u** u točkama menija **Putevi obrazovanja i Izobrazba i usavršavanje**. Tamo ćete naći i adrese raznih škola i mjesta stručne izobrazbe.

Pri **Potrazi za naučničkim mjestima** možete npr. na **Burzi slobodnih naučnickih mjesta** pronaći slobodna mjesta ili odgovarajuća poduzeća pomoću **Pregleda poduzeća za izobrazbu naučnika**.

Ako ispunjavate sve potrebne kriterije i ako imate sve adrese mogućih poduzeća stručne izobrazbe ili škola, možete se natjecati za neko mjesto stručne izobrazbe odnosno prijaviti se u školi. Vrijeme je dakle da prikupite **dokumente za natječaj za radno mjesto** i pripremite se za **natječajni postupak**.

Mogućnosti za traženje posla su:

- Servis tržišta rada (AMS) (www.ams.at)
- Oglasi za radna mjesta u novinama i časopisima: U mnogim poslovnim oblastima postoje i stručni časopisi s oglasima za radna mjesta.
- Poslovne burze za posredovanje u zapošljavanju u internetu, osobito i u novinama; pri tome uvijek držite u vidu i poslovne berze specifične za branšu. → Adressen & Links
- Usmena propaganda – socijalna mreža: Možda neki član obitelji, prijatelj, poznanik ili radni kolega Vaših poznanika zna za neko otvoreno radno mjesto, koje odgovara Vašim interesima i sposobnostima.
- Hodajte ulicama otvorenih očiju i čitajte „Crne table“ u trgovinama i poduzećima: Mnoga poduzeća traže nove suradnike preko oglasa u izlozima, na ulaznim vratima i na „Crnim tablama“.
- Ako se zanimате za neko određeno poduzeće: Provjerite na internet stranici poduzeća ima li slobodnih radnih mjesta, nazovite, napišite molbu za zapošljenje e-mailom ili pismo.
- Naravno da se možete natjecati i kod poduzeća a da Vam nisu poznata slobodna radna mjesta (=inicijativni natječaj).
- Alternativno uz traženje preko oglasa za radna mjesta postoji i mogućnost da sami napravite vlastiti oglas i oglasite ga u novinama, na crnim tablama, u internetu itd.
- Ili dajte nalog nekom poduzeću za posredovanje zaposlenika da potraži podobno radno mjesto za Vas (to je međutim primjerice za omladinu, osobito za traženje naučnickih mjesta, manje prikladna varijanta).
- Provjerite dolazi li za Vas u obzir poduzeće za lizing zaposlenika.

Pri tome vrijedi: Nikada ne gubite cilj iz vida! Što želim? – Je li to zaista moje željeno zanimanje?

Puno uspjeha pri izboru zanimanja!